

Тема 5. Статус та основні напрями діяльності центрального банку

- 1. Призначення та створення центральних банків***
- 2. Статус та форми функціонування центрального банку***
- 3. Операції центральних банків***
- 4. Принципи організації та функціонування Національного банку України***
- 5. Перспективи розвитку центрального банку***

Створення центральних банків відбувалося двома шляхами.

Перший шлях (його можна назвати еволюційним) — поступове перетворення емісійного банку країни у центральний банк. Цей шлях характерний для країн, в яких на початок ХХ ст. вже існували емісійні банки (Франція, Великобританія, Швеція). Становище емісійного банку у ролі центрального банку змінювалося поступово в міру того, як він брав на себе або йому делегували певні повноваження (функції), наприклад зберігання резервів комерційних банків, кредитна підтримка банків, управління державним боргом тощо. Поняття «центральні банки» почали застосовувати в теорії і на практиці починаючи з 20-х років ХХ ст.

Другий шлях (його можна назвати директивним) — створення центрального банку на основі спеціального закону, який передбачає особливий статус новоствореного банку з моменту його заснування. Цей шлях характерний для розвинутих країн, в яких з тих чи інших причин на початок ХХ ст. не існувало єдиного емісійного банку (наприклад, США), а також для колишніх колоній і постсоціалістичних країн, які у ХХ ст. створювали національні банківські системи за принципом дворівневої побудови.

Центральні банки пройшли три стадії розвитку:

перша, - вони розпочали як банки уряду, оскільки уряди домінували при визначенні їх завдань та безпосередньої політики;

друга — центральні банки перестають бути комерційно зацікавленими і переходять до вирішення проблем забезпечення стабільності фінансово-банківської системи;

третья — вони поступово отримують автономію від уряду і здобувають незалежність при визначенні завдань та виборі інструментів їх досягнення.

На сучасному етапі, в умовах глобалізації світового фінансового ринку, діяльність центральних банків розвивається у таких напрямках:

***Співробітництво центральних банків на міждержавному рівні:**

- створення Банку міждержавних розрахунків (Швейцарія), засновниками якого стали центральні банки більшості розвинутих країн з метою сприяння співробітництва, полегшення проведення міжнародних розрахунків;

- створення Комітету з банківського регулювання та нагляду (Базельського Комітету), метою діяльності якого є розроблення на основі дослідження світового фінансового досвіду принципів ефективного банківського нагляду та рекомендацій центральним банкам щодо процедури аналізу банківських ризиків та критеріїв їх оцінки;

***Співпраця центральних банків з міжнародними валютно-кредитними та фінансовими організаціями (Міжнародний валютний фонд, Європейський банк реконструкції та розвитку, Світовий банк, Міжамериканський банк розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Азіатський банк розвитку та ін.);**

***Створення наднаціональних центральних банків певних груп країн (Європейський центральний банк).**

Який банк створювався як казначейство для уряду ?

Bank of England – Великобританія, 1694 р.

Штаб-квартира:	Лондон
Дата заснування:	27 липня 1694
Голова:	Mark Carney (2013-2021)
Валюта:	GBP - Фунт стерлінгів
Веб-сайт:	www.bankofengland.co.uk

Який банк фінансував військові кампанії?

Banque de France – Франція, 1800 р.

Штаб-квартира:

Париж

Рік заснування:

1800

Голова:

François Villeroy de Galhau (2015-2021)

Валюта:

EUR - Євро

Веб-сайт:

www.banque-france.fr

Де система резервних банків виконує роль центрального банку?

Federal Reserve System – США, 1913 р.

Штаб-квартира:	Вашингтон
Рік заснування:	1913
Голова:	Jerome Powell (з лютого 2018)
Валюта:	USD – Долар США
Веб-сайт:	www.federalreserve.gov

Який центральний банк у 4 рази молодше офісної будівлі? 😊

Національний банк України

Штаб-квартира:

Київ

Рік заснування:

1991

Голова:

Яків Смолій (з березня 2018)

Валюта:

UAH – Українська гривня

Веб-сайт:

www.bank.gov.ua

2. Статус та форми функціонування центрального банку

Статус центрального банку є відображенням тих процесів, які відбуваються в економіці, рівня розвитку її політичних інститутів, демократичних традицій суспільства, його економічної культури тощо.

Під правовим статусом центрального банку розуміють його роль і місце в системі інших державних органів, які закріплені на конституційному і законодавчому рівнях.

Правовий статус центральних банків розвинутих країн закріплений у правових актах: законах про центральні банки та їх статутах, законах про банківську та кредитну діяльність, у валютному законодавстві. Зазвичай основним правовим актом, що регулює діяльність центрального банку, є Закон про Центральний банк.

Основні положення, що визначають статус центрального банку:

- ✓ порядок визначення основних завдань центрального банку;
- ✓ характер взаємовідносин центрального банку з органами державної влади;
- ✓ рівень економічної незалежності центрального банку;
- ✓ порядок призначення керівництва центрального банку;

За характером власності центральні банки
можна поділити на три види:

1) **державні** - 100% капіталу центрального банку цих країн належить державі (Франція, Велика Британія, Німеччина, Іспанія, Україна);

2) **акціонерні** - увесь капітал цих банків може належати комерційним банкам (наприклад, у США) чи іншим фінансовим установам (наприклад, в Італії 100% капіталу центрального банку належить банкам та страховим компаніям);

3) **змішані** - держава володіє лише частиною капіталу центрального банку (наприклад, у Японії 55% капіталу перебуває у власності держави і 45% - у приватних осіб, у Швейцарії - 57% є власністю кантонів і 43% - власністю приватних осіб).

Завдання центрального банку — це об'єктивно обумовлені цілі, досягнення яких він повинен постійно прагнути. Тривалий термін функціонування центральних банків у різних країнах світу дає змогу сформулювати основні їх завдання:

- забезпечення стабільності національної грошової одиниці (цінової стабільності) і таким чином сприяння (опосередковано) стабільному економічному зростанню;
- сприяння ефективному розвитку банківської системи та її надійності;
- забезпечення безперебійного та ефективного функціонування платіжної системи країни.

**Емісійний
центр
держави**

**Банк
банків**

**Орган
банківського
регулювання**

**Банкір і
фінансовий
агент уряду**

**Напрями
діяльності
Центрального
банку**

**Інформаційно-
аналітичний
центр**

**Провідник
грошово-
кредитної
політики**

**Орган
валютного
регулювання
і контролю**

Чим займаються сучасні Центральні Банки у різних країнах?

Монетарна
політика

Фінансова
стабільність

Банк банків

Золотовалютні
резерви

Бізнес
поведінка

Економічний
розвиток
країни

Грошовий
обіг

Платіжні
системи

...та інші
сервіси

Основні функції, що застосовуються всіма (без винятку) центральними банками, поділяються на регулюючі, контрольні й обслуговуючі.

Регулюючі – розроблення і проведення грошово-кредитної політики. Її характер залежить від ступеня незалежності центрального банку від уряду:

- управління сукупним грошовим оборотом;
- регулювання грошово-кредитної сфери;
- регулювання попиту і пропозиції на кредит.

Контрольні функції полягають у здійсненні контролю над функціонуванням кредитно-банківської системи – обумовлена необхідністю підтримки її стабільності для довіри до національної грошової одиниці та проведення валютного контролю.

Обслуговуючі функції полягають в:

- організації платіжно-розрахункових відносин комерційних банків (випуск в обіг паперових знаків, організація безготівкових розрахунків);
- кредитування банківських установ та уряду;
- виконання ролі фінансового агента уряду.

Додаткові функції центрального банку не пов'язані безпосередньо з його головним завданням (забезпечення грошової стабілізації), проте сприяють його реалізації. До таких функцій належать управління державним боргом, проведення аналітичних досліджень і ведення статистичної бази даних, виготовлення банкнот.

Відповіддю на кризу 2008 року стало ґрунтовне переосмислення ролі центральних банків та покладених на них завдань

Центральні банки та фінансова система зазнали змін:

Інституційна незалежність центральних банків

Спільна відповідальність учасників ринку за його стабільність

Забезпечення фінансової стабільності центральними банками

Поява "мегарегуляторів" + макропруденційна політика

BEPS для боротьби з непродуктивним відтоком капіталу

Упровадження технологій: FinTech, SupTech та RegTech

Незалежність центрального банку – основа для виконання мандату

**Незалежність
дається разом із
відповідальністю:**

- ЦБ повинен мати чітку ціль та інструменти її досягнення
- Політика ЦБ має бути прозорою і підзвітною
- ЦБ має бути технократичним і не перебирати на себе політичних функцій

Забезпечення фінансової стабільності центральними банками

Центробанки визначають макропруденційну політику

- Велика Британія
- Португалія
- Угорщина
- Словаччина
- Литва

Центробанки беруть активну участь у формуванні та реалізації макропруденційної політики, зокрема спільно з іншими регуляторами через комітети з фінансової стабільності

- Польща
- Швеція
- США
- Франція
- Німеччина

- Завдання **забезпеченні фінансової стабільності** покладається на центральні банки з їх **незалежністю, досвідом та знаннями у фінансовій сфері**. Центробанки, які забезпечували банківський нагляд, мали додатковий аргумент для мандату на формування макропруденційної політики.
- **Міжнародні та європейські фінансові організації рекомендують** забезпечити провідну роль центральних банків у збереженні фінансової стабільності.
- **НБУ отримав мандат** на сприяння фінансовій стабільності у **2015 році**.

3. Операції центральних банків

Центральні банки в процесі своєї діяльності здійснюють операції — активні та пасивні, надають послуги своїм клієнтам.

Характерні риси операцій центральних банків проявляються у трьох напрямках:

- по-перше, центральні банки мають монопольне право емісії грошових знаків;
- по-друге, центральні банки обслуговують специфічну клієнтуру. Клієнтами центральних банків виходячи з основних напрямів їх діяльності виступають головним чином комерційні банки та урядові структури (казначейства, міністерства фінансів);
- по-третє, для центральних банків, на відміну від комерційних, отримання прибутку не є метою проведення операцій.

Активні операції центральних банків.

Через виконання активних операцій центральний банк здійснює монетарне регулювання економіки та забезпечує формування доходної частини свого кошторису.

Центральні банки проводять *операції з цінними паперами на відкритому ринку*. Операції проводяться переважно з державними цінними паперами на вторинному ринку. Центральні банки можуть купувати цінні папери у фірм, населення, комерційних банків або продавати їм цінні папери. Центральні банки проводять операції з цінними паперами, щоб змінити величину резервів комерційних банків. Операції на відкритому ринку є найважливішим інструментом, за допомогою якого центральні банки економічно розвинутих країн регулюють пропозицію грошей.

Центральні банки проводять *операції* з *рефінансування* (кредитування) комерційних банків. Вони надають позички комерційним банкам, здійснюють переврахування векселів, які раніше були враховані комерційними банками. На суму наданих позичок та переврахованих векселів збільшуються резерви банків, а погашення позичок і векселів призводить, відповідно, до зменшення банківських резервів.

Центральні банки проводять *операції з міжнародними ліквідними резервами* (золотовалютними резервами). До складу резервів входять:

- золотий запас;
- запаси іноземної вільно конвертованої валюти;
- резервна позиція у МВФ;
- спеціальні права запозичення - СПЗ, або СДР (Special Drawing Rights - SDR).

Центральні банки можуть *надавати прями кредити уряду* на покриття дефіциту державного бюджету. З позиції уряду покриття дефіциту державного бюджету за рахунок додаткової емісії грошей — це дуже простий і зручний спосіб збалансування державного бюджету (монетизації бюджетного дефіциту). З позиції центрального банку це досить небезпечний спосіб, тому що він загрожує сталості грошей.

Усі активні операції ведуть до збільшення обсягу банківських резервів, тобто базових грошей (грошової бази), до розширення пропозиції грошей, і навпаки.

Пасивні операції центральних банків.

Центральні банки емітують на монопольних засадах *готівкові кошти в оборот*. Вони продають готівку комерційним банкам в обмін на їхні резерви, що зберігаються на рахунках у центральних банках. У свою чергу, комерційні банки забезпечують готівкою своїх клієнтів в обмін на депозити, що зберігаються на рахунках клієнтів у банках. Таким чином, центральні банки емітують готівку в оборот через комерційні банки. Емісія готівки веде до збільшення грошової бази і грошової маси (пропозиції грошей). Готівка, що перебуває в обороті, займає центральне місце в пасивах центральних банків.

Центральні банки зберігають резерви комерційних банків. Зокрема, комерційні банки розміщують на рахунках у центральному банку обов'язкові резерви згідно з нормами обов'язкових резервних вимог, що встановлені центральним банком, а також надлишкові (вільні) резерви.

Центральні банки залучають кошти урядових структур. На договірній основі центральні банки ведуть поточні депозитні рахунки державного казначейства, міністерства фінансів та інших урядових структур. На цих рахунках акумулюються податкові надходження, кошти від розміщення державних цінних паперів та інші надходження до бюджету. З цих же рахунків забезпечується фінансування державних видатків.

Центральні банки *можуть одержувати кредити*, зокрема від міжнародних валютно-фінансових і кредитних організацій. Так, країни — члени МВФ можуть отримувати кредити у вільно конвертованій валюті для фінансової підтримки економічних реформ і покриття дефіциту платіжного балансу.

Центральні банки *формують власний капітал*. Характер операцій з формування власного капіталу залежить від форми власності центрального банку - державна чи акціонерна.

Шляхом виконання пасивних операцій забезпечується формування фінансових ресурсів, які дозволяють центральному банку організовувати і регулювати грошовий обіг та виконувати інші функції центрального банку.

Крім проведення операцій, центральний банк надає ряд послуг своїм клієнтам, які надаються на договірній основі.

Розрахункове обслуговування комерційних банків та урядових структур. Центральний банк відкриває і веде поточні рахунки своїх клієнтів (банків та урядових структур), організовує кліринг та оплату розрахунково-платіжних документів, подає клієнтам відомості про операції, проведені за їх рахунками, і про залишок на рахунках.

Касове обслуговування банків пов'язане з прийманням і видачею готівки з кас територіальних управлінь, з перевезенням грошово-валютних цінностей та інкасацією грошових знаків.

Відкриття власних кореспондентських та металевих рахунків у закордонних банках і ведення рахунків банків кореспондентів.

Прийняття на зберігання та в управління державні цінні папери й інші цінності.

4. Принципи організації та функціонування Національного банку України

Відповідно до ст. 22 Закону України «Про НБУ» структура Національного банку України будується за принципом централізації з вертикальним підпорядкуванням.

До структури Національного банку входять центральний апарат, відокремлені підрозділи та юридичні особи, створені Національним банком для забезпечення його діяльності, які здійснюють діяльність виключно в межах завдань та функцій Національного банку, встановлених законом.

Керівними органами НБУ

Рада НБУ та Правління НБУ

Рада НБУ складається з 9 осіб. Як випливає з Конституції, цей орган створюється на паритетних засадах як Президентом, так і парламентом (стаття 106, п. 12; ст., 89, п. 19).

Зокрема,

- чотири особи призначаються Верховною Радою України;
- чотири особи – Президентом України;
- Голова НБУ призначається Верховною Радою України за поданням Президента України та входить до Ради за посадою.

Строк повноважень членів ради Національного банку України – 7 років, окрім Голови НБУ, який призначається на строк здійснення його повноважень на посаді. Голова Ради НБУ та його заступник обираються Радою НБУ строком на 3 роки.

Згідно ст. 9 Закону «Про НБУ» основним повноваженням Ради НБУ є розроблення відповідно до програми економічного розвитку та основних параметрів економічного та соціального розвитку України до 15 вересня Основних засад грошово-кредитної політики, а також здійснення контролю за їх виконанням.

Рада НБУ також має право вносити рекомендації Правлінню НБУ в межах розроблених Основних засад грошово-кредитної політики, має право застосування відкладального вето щодо рішень Правління НБУ.

Засідання Ради Національного банку проводяться не рідше десяти разів на рік.

Правління НБУ здійснює управління діяльністю НБУ. Очолює Правління Голова НБУ. Правління Національного банку є колегіальним органом та складається з шести осіб: Голови Національного банку, першого заступника та заступників Голови Національного банку.

Засідання Правління Національного банку є правомочним, якщо на ньому присутні не менше чотирьох членів Правління Національного банку.

Правління НБУ відповідно до Основних засад грошово-кредитної політики через відповідні монетарні інструменти та інші засоби банківського регулювання забезпечує реалізацію грошово-кредитної політики, організує виконання інших функцій відповідно до статей 6 і 7 Закону «Про НБУ» та здійснює управління діяльністю НБУ. Таким чином, Правління НБУ вирішує в основному організаційні, координаційні та контрольні питання діяльності НБУ.

Голова НБУ призначається на посаду Верховною Радою України за поданням Президента України більшістю від конституційного складу Верховної Ради України строком на 7 років.

Одна й та сама особа не може бути Головою Національного банку більше ніж два строки поспіль.

Голова Національного банку:

- керує діяльністю НБУ;
- діє від імені НБУ і представляє його інтереси без доручення у відносинах з органами державної влади, банками, фінансовими та кредитними установами, міжнародними організаціями, іншими установами та організаціями;

- головує на засіданнях Правління Національного банку;
- підписує протоколи, постанови, прийняті Правлінням Національного банку, накази та розпорядження, а також угоди, що укладаються Національним банком;
- вносить Раді Національного банку подання про призначення на посади та звільнення з посад заступників Голови Національного банку, розподіляє обов'язки між заступниками Голови Національного банку;
- видає акти організаційно-розпорядчого характеру, обов'язкові до виконання усіма службовцями Національного банку, його підприємствами, установами;
- ініціює перед Радою Національного банку проведення позапланового внутрішнього аудиту у структурних підрозділах Національного банку

Голова Національного банку звільняється з посади Верховною Радою України за поданням Президента України у таких випадках:

- 1) закінчення строку повноважень;
- 2) у зв'язку із заявою про відставку із зазначенням аргументів такого рішення, поданою у письмовому вигляді та прийнятою Президентом України;
- 3) набрання законної сили обвинувальним вироком суду;
- 4) на підставі рішення суду про визнання особи недієздатною;
- 5) припинення громадянства або виїзду за межі України на постійне місце проживання;
- 7) встановлення факту надання недостовірної інформації при призначенні на посаду Голови Національного банку;
- 8) невиконання посадових обов'язків, у тому числі за станом здоров'я, протягом більш як чотири місяці поспіль.

Принцип незалежності Національного банку. Відповідно до цього принципу Національний банк у межах наданих йому повноважень є незалежним у своїй діяльності, а органи законодавчої і виконавчої влади не мають права втручатися у його діяльність щодо реалізації функцій, передбачених на законодавчому рівні.

Принцип парламентського та президентського контролю за діяльністю Національного банку.

Рада Національного банку вносить Верховній Раді України Основні засади грошово-кредитної політики для інформування. Голова Національного банку доповідає Верховній Раді України про діяльність Національного банку. Двічі на рік Національний банк подає інформацію Президенту України та Верховній Раді України про стан грошового ринку в Україні. Рахункова палата Верховної Ради здійснює фінансову перевірку Національного банку стосовно руху коштів Державного бюджету та виконання кошторису Банку.

Принцип розмежування державних фінансів і коштів Національного банку. Національному банку згідно з Законом забороняється надавати прямі кредити уряду як у національній, так і в іноземній валюті на фінансування видатків Державного бюджету України. Крім того, Національному банку дозволяється здійснювати операції з державними цінними паперами лише на вторинному ринку.

Принцип організації Національного банку на підставі державної власності. Статутний капітал банку у розмірі 10 млн. грн.. є державною власністю. Джерелами формування статутного капіталу є доходи Національного банку, а при необхідності — кошти Державного бюджету України. Майно, яким Національний банк уповноважений користуватися і розпоряджатися, є об'єктом права державної власності, але перебуває у повному господарському віданні банку.

Принцип здійснення діяльності без мети одержання прибутку. Згідно з Законом одержання прибутку не є метою діяльності Національного банку. Проте цей принцип не означає, що Національний банк не отримує доходів і прибутку. Зокрема, він одержує процентні доходи, наприклад за кредитами, наданими банкам, за державними цінними паперами, комісійні доходи, наприклад доходи за послуги служби інкасації, за послуги системи електронних міжбанківських переказів, інші доходи.

Принцип економічної самостійності.

Національний банк здійснює видатки за рахунок власних доходів у межах кошторису, затвердженого Радою Національного банку. У разі перевищення доходів над видатками різниця вноситься до державного бюджету, а перевищення видатків над доходами покривається за рахунок державного бюджету наступного за звітним року. Національний банк не відповідає за зобов'язаннями органів державної влади та інших банків, а ті не відповідають, у свою чергу, за зобов'язаннями Національного банку, крім випадків, коли вони добровільно беруть на себе такі зобов'язання.

Принцип централізації системи Національного банку України. Система Національного банку організована у такий спосіб, щоб забезпечити реалізацію єдиної державної грошово-кредитної політики в усіх регіонах України під загальним централізованим керівництвом. Діяльність усіх інших структурних підрозділів, одиниць, підприємств, та закладів, що входять до системи НБУ, контролюється та напрямається з єдиного центру.

Принцип єдності системи Національного банку України. Усі структурні підрозділи, одиниці, підприємства та заклади Національного банку об'єднані спільністю цілей і завдань, що стоять перед банком. Усі вони керуються єдиними правовими нормами, закріпленими в законах України, указах Президента України, постановах Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, в нормативно-правових актах Національного банку.

Принцип колегіальності управління системою Національного банку. Керівні органи Національного банку України — Рада Національного банку і Правління Національного банку — є колегіальними за порядком прийняття рішень. Так, на засіданнях Ради Національного банку рішення приймаються більшістю голосів від загальної кількості присутніх членів. Кожний член Ради має один голос.

Відповідно до Конституції України основною функцією НБУ є забезпечення стабільності гривні. На її виконання Національний банк має виходити з пріоритетності досягнення та підтримки цінової стабільності в державі.

Національний банк виконує такі функції:

1) відповідно до розроблених Радою Національного банку України Основних засад грошово-кредитної політики визначає та проводить грошово-кредитну політику;

2) монопольно здійснює емісію національної валюти України та організує готівковий грошовий обіг;

3) виступає кредитором останньої інстанції для банків і організує систему рефінансування;

4) встановлює для банків правила проведення банківських операцій, бухгалтерського обліку і звітності, захисту інформації, коштів та майна;

5) організовує створення та методологічно забезпечує систему грошово-кредитної і банківської статистичної інформації та статистики платіжного балансу;

6) регулює діяльність платіжних систем та систем розрахунків в Україні, визначає порядок і форми платежів, у тому числі між банками;

7) визначає напрями розвитку сучасних електронних банківських технологій, створює та забезпечує безперервне, надійне та ефективне функціонування, розвиток створених ним платіжних та облікових систем, контролює створення платіжних інструментів, систем автоматизації банківської діяльності та засобів захисту банківської інформації;

8) здійснює банківське регулювання та нагляд на індивідуальній та консолідованій основі;

9) здійснює погодження статутів банків і змін до них, ліцензування банківської діяльності та операцій у передбачених законом випадках, веде Державний реєстр банків, Реєстр аудиторських фірм, які мають право на проведення аудиторських перевірок банків;

10) веде офіційний реєстр ідентифікаційних номерів емітентів платіжних карток внутрішньодержавних платіжних систем;

11) складає платіжний баланс, здійснює його аналіз та прогнозування;

12) представляє інтереси України в центральних банках інших держав, міжнародних банках та інших кредитних установах, де співробітництво здійснюється на рівні центральних банків;

13) здійснює відповідно до визначених спеціальним законом повноважень валютне регулювання, визначає порядок здійснення операцій в іноземній валюті, організовує і здійснює валютний контроль за банками та іншими фінансовими установами, які отримали ліцензію Національного банку на здійснення валютних операцій;

14) забезпечує накопичення та зберігання золотовалютних резервів та здійснення операцій з ними та банківськими металами;

15) аналізує та прогнозує динаміку макроекономічних, грошово-кредитних, валютних та фінансових показників, у тому числі складає платіжний баланс;

16) організовує та здійснює інкасацію коштів та перевезення валютних цінностей, у визначеному Національним банком порядку видає юридичним особам ліцензії на надання банкам послуг з інкасації, зупиняє, поновлює та відкликає їх;

17) реалізує державну політику з питань захисту державних секретів у системі Національного банку;

18) бере участь у підготовці кадрів для банківської системи України;

19) визначає особливості функціонування банківської системи України в разі введення воєнного стану чи особливого періоду, здійснює мобілізаційну підготовку системи Національного банку;

20) вносить у встановленому порядку пропозиції щодо законодавчого врегулювання питань, спрямованих на виконання функцій Національного банку України;

21) здійснює методологічне забезпечення з питань зберігання, захисту, використання та розкриття інформації, що становить банківську таємницю;

22) видає ліцензії небанківським фінансовим установам, які мають намір стати учасниками платіжних систем, на переказ коштів без відкриття рахунків та відкликає їх відповідно до законодавства;

23) здійснює нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків;

24) здійснює аналіз стану фінансової системи щодо фінансової стабільності;

25) визначає порядок, вимоги та заходи із забезпечення кіберзахисту та інформаційної безпеки у банківській системі України та для суб'єктів переказу коштів, здійснює контроль за їх виконанням; утворює центр кіберзахисту Національного банку України, забезпечує функціонування системи кіберзахисту у банківській системі України.

Стратегія Національного банку – дорожня карта, якою центральний банк керуватиметься у найближчі роки для досягнення визначених цілей у рамках власної Місії, Візії та Цінностей. Національний банк і надалі продовжує роботу на забезпечення цінової та фінансової стабільності, разом із фінансовим сектором, що сприятиме економічному зростанню.

Реалізація Стратегії буде здійснюватися за сімома напрямками розвитку. Шість спрямовані назовні – на задоволення потреб учасників фінансової екосистеми. Одна з важливих передумов для їх досягнення – висока інституційна спроможність центробанку, яка диктує внутрішню (сьому) ціль переліку

1. Низька та стабільна інфляція

2. Стабільна, прозора та ефективна банківська система

4. Ефективне регулювання фінансового сектору

3. Відновлення кредитування

5. Вільний рух капіталу

6. Фінансова інклюдія

7. Сучасний, відкритий, незалежний, ефективний центральний банк

Що бізнес та населення очікують від Національного банку?

Дешеві кредити під 2-3%

Курс по 8 грн/дол

Курс по 28 грн/дол

Повна відсутність валютних обмежень

100% гарантія банківських вкладів

Ввести долар США замість гривні

Відсутність інфляції (нульова інфляція)

Надрукувати стільки грошей, щоб усім вистачило

Чи, можливо?

Цінова стабільність (низька та стабільна інфляція)?

Фінансова стабільність

Підтримка економічного зростання

Дякую за увагу!

